

UZASADNIENIE

Powodowie H. W., T. W., G. G. i M. K. w dniu 18 lipca 2018 roku wystąpili przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z pozwem o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia pozwanej spółdzielni nr (...) z dnia 7 czerwca 2018 r. w przedmiocie przyjęcia nowego statutu spółdzielni - z uwagi na sprzeczność tej uchwały i postanowień nowego statutu z przepisami ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz kodeksu cywilnego. Na wypadek braku uwzględnienia przez sąd wyżej określonego żądania powodowie jako roszczenie ewentualne zgłosili żądanie uchylecia wyżej przywołanej uchwały walnego zgromadzenia z uwagi na sprzeczność tej uchwały – w zakresie dotyczącym enumeratywnie wymienionych w uzasadnieniu pozwu postanowień nowego statutu spółdzielni - z postanowieniami dotychczasowego statutu spółdzielni, w szczególności z prawami członków spółdzielni. Powodowie podnosili, że zaskarżona uchwała narusza prawa nabyte członków spółdzielni, a wymienione przez nich postanowienia nowego statutu spółdzielni są sprzeczne z dobrymi obyczajami i niezgodne z prawem.

Powodowie w uzasadnieniu pozwu podnieśli następujące zarzuty mające skutkować uwzględnieniem ich powództwa:

- 1) zarzut braku rzetelnego zwołania walnego zgromadzenia, tj. braku prawidłowego oznaczenia w doręczonym powodom zawiadomieniu terminów składających się na procedurę zwołania walnego zgromadzenia,
- 2) zarzut braku oddania pod głosowanie na walnym zgromadzeniu projektów uchwał i poprawek do złożonych projektów uchwał, zgłoszonych przez członków spółdzielni,
- 3) zarzut braku zastosowania na walnym zgromadzeniu właściwej metody liczenia głosów (zgodnej z art. 8³ ust. 9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych) w głosowaniach nad przyjęciem zaskarżonej uchwały,
- 4) zarzut niezgodnej z prawem procedury wprowadzania zmian do statutu,
- 5) zarzut usunięcia § 5a) poprzedniego statutu spółdzielni, zabraniającego spółdzielni odnoszenia korzyści majątkowych kosztem swoich członków,
- 6) zarzut usunięcia §15 ust.3 pkt. e) poprzedniego statutu spółdzielni odnoszącego się do możliwości kwestionowania przez członków spółdzielni wysokości opłat za używanie lokalu,
- 7) zarzut usunięcia postanowień §117 – 123 poprzedniego statutu spółdzielni, dotyczących postępowania wewnątrzspółdzielczego;
- 8) zarzut usunięcia §159 i §161 poprzedniego statutu spółdzielni dotyczących kompetencji statutowo ustanowionych organów spółdzielni, tj. zebrania mieszkańców nieruchomości oraz przedstawicielstwa nieruchomości, w zakresie uprawnień dotyczących podejmowania decyzji o wykorzystaniu środków finansowych na zaspokajanie potrzeb danej nieruchomości,
- 9) zarzut sprzeczności z ustawą §95 ust.5 i §96 ust.3 nowego statutu spółdzielni dotyczącej procedury liczenia głosów na walnym zgromadzeniu członków spółdzielni;
- 10) zarzut sprzeczności z ustawą §100 ust.3 nowego statutu spółdzielni dotyczącego zawiadamiania członków spółdzielni o zwoływaniu walnego zgromadzenia,
- 11) zarzut sprzeczności z ustawą §96 ust.9 nowego statutu,
- 12) zarzut sprzeczności z ustawą §101 ust.4 nowego statutu dotyczącego ograniczenia praw członków spółdzielni do składania projektów uchwał bądź poprawek do projektów uchwał walnego zgromadzenia spółdzielni drogą mailową.

Powodowie wniesli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych.

(pozew k. 4-14)

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od każdego z powodów kosztów procesu.

(odpowiedź na pozew k. 30-41)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie są członkami Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł..

(okoliczność bezsporna)

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. na podstawie §129 ust.1 Statutu Spółdzielni zwołał na dzień 7 czerwca 2018 r. posiedzenie walnego zgromadzenia spółdzielni, o którym pisemnie zawiadomiono członków spółdzielni, w tym także powodów.

W treści zawiadomienia zarząd Spółdzielni poinformował, że:

- projekty uchwał i żądanie zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia, członkowie spółdzielni mogą zgłaszać na piśmie do 23 maja 2018r.

w sekretariacie Spółdzielni w godzinach pracy Spółdzielni lub na podany w zawiadomieniu adres mailowy sekretariatu Spółdzielni,

- zgłaszanie poprawek do projektów uchwał należy składać na piśmie do 4 czerwca 2018r.

w godzinach pracy sekretariatu,

- uzupełniony porządek obrad Walnego Zgromadzenia zostanie wywieszony w dniu 1 czerwca 2018 r. w siedzibie Spółdzielni oraz na klatkach schodowych budynków,

- materiały dotyczące porządku obrad Walnego Zgromadzenia oraz projekty uchwał wynikające z porządku obrad, w tym uchwał przygotowanych w wyniku żądań zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia, będą wyłożone do wglądu w sekretariacie Spółdzielni oraz w administracjach osiedli od 17 maja 2018r. w godzinach ich pracy.

Do zawiadomienia załączono porządek obrad walnego zgromadzenia. Jeden z projektów uchwał zarządu Spółdzielni dotyczył zmian dotychczasowego statutu spółdzielni.

(zawiadomienie k. 15-16; projekt uchwały k. 58, porządek obrad k. 17)

Projektowane zmiany w dotychczasowym statucie pozwanej spółdzielni zostały przygotowane m.in. w związku z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2017 roku, poz. 596), która weszła w życie z dniem 9 września 2017 r. Zarząd spółdzielni kierował się także tym, aby statut spółdzielni nie powielał treści przepisów ustawowych. Rada Nadzorcza Spółdzielni na etapie prac nad zmianami w statucie zdecydowała, że opracowany zostanie nowy statut spółdzielni, a nie jedynie poprawki do dotychczasowego statutu.

(zeznania świadka E. N. (1) - protokół rozprawy z dnia 19.09.2018r. 01:02:25, zeznania świadka A. M. - protokół rozprawy z dnia 19.09.2018 r. 01:15:02-01:21:15; przesłuchanie K. A. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018 r. 01:50:20 – 02:17:02; przesłuchanie M. P. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018r. 02:17:53)

Zawiadomienie o terminie posiedzenia walnego zgromadzenia powodowie otrzymali najpóźniej w dniu 15 maja 2018 r. Pismem z tej właśnie daty powodowie zwrócili się do rady nadzorczej i zarządu spółdzielni z zarzutami dotyczącymi

niewłaściwego określenia w tym zawiadomieniu terminów do wykonania poszczególnych czynności poprzedzających posiedzenie walnego zgromadzenia.

(pismo powodów k. 44)

Pismem z dnia 16 maja 2018 r. zarząd spółdzielni poinformował powodów, że kwestionowane terminy zostały obliczone w oparciu o treść ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i kodeksu cywilnego. Zarząd spółdzielni poinformował zarazem powodów o tym, że w dniu 16 maja 2018 r. wyłożył w administracjach osiedli i biurze zarządu oraz zamieścił na stronie internetowej spółdzielni wszystkie materiały dotyczące walnego zgromadzenia. Materiały te rzeczywiście zostały w wyżej wskazanej dacie wyłożone do wglądu członkom spółdzielni

(pismo zarządu spółdzielni k. 45; przesłuchanie powódki H. W. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018 r. 00:30:02-01:04:07; przesłuchanie powódki T. W. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018 r. 01:07:15-01:11:32; przesłuchanie powódki G. G. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018 r. 01:15:41-01:44:10)

W dniu 25 maja 2018 r. powodowie przekazali pozwanej spółdzielni na piśmie własny projekt uchwały dotyczący rezygnacji z procedowania projektu statutu przygotowanego przez zarząd – w dniu 22 maja 2018 roku ten sam projekt przesłali na adres poczty elektronicznej strony pozwanej.

(projekt Statutu Spółdzielni z potwierdzeniem złożenia k.17-19)

W dniach 30 maja 2018 r. i 1 czerwca 2018 roku powodowie złożyli w administracji spółdzielni pisma mające stanowić poprawki do projektu uchwały zarządu spółdzielni w sprawie zmiany statutu spółdzielni.

(kopie k. 21 i k. 22)

Przebieg walnego zgromadzenia spółdzielni w dniu 7 czerwca 2018 r. był rejestrowany w formie zapisu dźwiękowego. Członkowie spółdzielni biorący udział w walnym zgromadzeniu podpisywali listę obecności przed wejściem na salę obrad. Głosowanie odbywało się przy użyciu urządzeń elektronicznych, rozdawanych po podpisaniu listy obecności. Urządzenia te nie posiadały funkcji rejestrowania osób, które wstrzymały się od głosu. Jeżeli któryś z członków spółdzielni opuszczał salę obrad, to jego urządzenie było wylogowywane. Przed każdym głosowaniem osoba z przedsiębiorstwa, które dostarczyło urządzenia do głosowania, informowała, ile osób ma na daną chwilę wydane urządzenia do głosowania, a podana przez nią informacja stanowiła podstawę do określenia przez przewodniczącego zgromadzenia liczby osób mogących brać udział w głosowaniu. W trakcie obrad walnego zgromadzenia nikt nie kwestionował prawidłowości jego zwołania, nie przeprowadzono też dyskusji o uzupełnieniu porządku obrad. Członkowie spółdzielni nie zgłaszali sprzeciwu co do sposobu głosowania. Wszystkie wyniki głosowań były wyświetlane na ekranie w formie graficznej w postaci słupków obrazujących liczbę głosów „za” i „przeciw” oraz ogłaszane ustnie przez przewodniczącego zgromadzenia. Przed każdym głosowaniem pojawiała się na ekranie informacja o liczbie osób mogących oddać głos.

Tekst zmian w dotychczasowym i projektowanym statucie spółdzielni był wyświetlany na ekranie odczytywany. W taki sposób omówiono część zmian przewidzianych w nowym statucie w stosunku do dotychczasowego. Na wniosek jednego z członków spółdzielni przegłosowano przerwanie omawiania tych zmian i przystąpienie do głosowania nad uchwałą w sprawie przyjęcia nowego statutu.

(wyniki głosowania k. 124-132; zeznania świadka E. N. (1) - protokół rozprawy z dnia 19.09.2018r. 0:42:06-01:08:13; zeznania świadka A. M. - protokół rozprawy z dnia 19.09.2018r., 01:15:02-01:48:05; przesłuchanie powódki H. W. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018r. 00:30:02-01:04:07 przesłuchanie powódki G. G. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018r. 01:15:41-01:44:10; przesłuchanie K. A. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018r. 01:50:20 – 02:17:02)

Uchwała o przyjęciu nowego Statutu Spółdzielni została podjęta na Walnym Zgromadzeniu w dniu 7 czerwca 2018 r. Uchwała została oznaczona numerem (...). Za przyjęciem uchwały głosowało 59 członków spółdzielni, przeciwko głosowało 9.

Bezpośrednio przed głosowaniem nad uchwałą przewodniczący zgromadzenia poinformował o tym, że na sali są 74 osoby uprawnione do głosowania.

Żadna z osób biorących udział w głosowaniu nie zgłaszała tego, że wyświetlony na ekranie wynik głosowania jest nieprawidłowy.

(uchwała nr (...) k. 62; protokół obrad walnego zgromadzenia k. 120-122; wyniki głosowania k. 132; zeznania świadka E. N. (1) - protokół rozprawy z dnia 19.09.2018r. 01:08:13; odtworzone na rozprawie w dniu 6.11.2018 r. nagranie dźwiękowe z płyty DVD na k. 273, 2 godzina 9 minuta nagrania)

Od oddaniu głosu w wyżej opisanym głosowaniu wstrzymała się powódka G. G., która zauważyła, że od głosowania wstrzymały się także dwie inne siedzące obok niej osoby.

(przesłuchanie powódki G. G. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018r. 01:15:41-01:44:1)

Spośród powodów w walnym zgromadzeniu brały udział H. W. i G. G.. Zawiadomienie o terminie Walnego Zgromadzenia zostało powódkom doręczone w terminie przez dozorcę nieruchomości. Powódki zapoznały się z materiałami dotyczącymi walnego zgromadzenia na stronie internetowej spółdzielni i w siedzibie administracji osiedla.

(przesłuchanie powódki H. W. - protokół rozprawy z dnia 6.11.2018r. 00:30:02-01:04:07; przesłuchanie powódki G. G. - protokół z rozprawy z dnia 6.11.2018r. 01:15:41-01:44:10)

W statucie pozwanej spółdzielni obowiązującym w dacie wyżej przywołanego walnego zgromadzenia znajdowały się m.in. następujące postanowienia:

- 1) §5a o następującej treści: Spółdzielnia mieszkaniowa nie może odnosić korzyści majątkowych kosztem swoich członków, w szczególności z tytułu przekształceń lokali”;
- 2) §15 ust. 3 dotyczący prawa Członków Spółdzielni do żądania przedstawienia kalkulacji opłat za używanie lokalu (lit. c) i możliwości kwestionowania zasadności zmiany wysokości opłat za używanie lokalu bezpośrednio na drodze sądowej określone (lit.e);
- 3) §117-123 dotyczące postępowania wewnątrzspółdzielczego;
- 4) §159-161 dotyczące kompetencji statutowych ustanowionych organów Spółdzielni, tj. Zebrania Mieszkańców Nieruchomości oraz Przedstawicielstwa Nieruchomości w m.in. w zakresie uprawnień Zebrania Mieszkańców Nieruchomości dotyczących „opiniowania planów rzeczowo-finansowych ich nieruchomości i przedkładania opinii Zarządowi Spółdzielni i administracji osiedla” (§159 ust.1), „opiniowania rozliczenia funduszu remontowego i kosztów eksploatacji i utrzymania danej nieruchomości za rok rozliczeniowy” (§159 ust.4) i uprawnień Przedstawicielstwa Nieruchomości dotyczących „organizowania zebrań mieszkańców Nieruchomości celem uzyskania opinii w zakresie planów rzeczowo finansowych danej nieruchomości i planów remontów” (§161 ust. 3) oraz „Dobrowolnego tworzenia z innymi Przedstawicielami Nieruchomości i Przedstawicielstwami Budynków wspólnych funduszy celowych w ramach funduszu remontowego”.

(tekst statutu k. 63-108)

Z kolei w nowym statucie pozwanej spółdzielni przyjętym zaskarżoną uchwałą nr 12/2018 z dnia 7 czerwca 2018 r.:

- 1) brak jest odpowiednika §5a dotychczasowego statutu,
- 2) odpowiednikiem §15 dotychczasowego statutu jest

§ 90, stanowiący że „Spółdzielnia jest zobowiązana na żądanie członka Spółdzielni lub osoby nie będącej Członkiem Spółdzielni, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, przedstawić kalkulację wysokości opłat”;

3) kwestie dotyczące postępowania wewnątrzspółdzielczego określone w §117-123 dotychczasowego statutu zostały uregulowane w §93 stanowiącym o tym, że: „Postępowanie wewnątrzspółdzielcze uregulowane jest regulaminem uchwalonym przez Radę Nadzorczą.”;

4) przepisom §159-161 dotychczasowego statutu odpowiada obecnie przepis §128 pkt. 2 i 3 nowego statutu, stanowiący o tym, że „do uprawnień Zebrania Mieszkańców Nieruchomości należy opracowywanie wspólnie z administracją osiedla propozycji do rocznego planu remontów ich nieruchomości, ustalenie wysokości koniecznych na ten cel środków finansowych proponowanie sposobu ich pozyskania (pkt.2)” oraz „opiniowanie spraw dotyczących ich nieruchomości (pkt.3)”, a także §130 pkt. 3, stanowiący o tym, że „przedstawicielstwo Nieruchomości jest uprawnione do opiniowania planów remontowych”.

Ponadto w statucie przyjętym zaskarżoną uchwałą nr 12/2018 z dnia 7 czerwca 2018 roku znalazły się następujące uregulowania:

5) §95 ust.5 stanowiący, że „Przy obliczaniu wymaganej większości głosów dla podjęcia jakiegokolwiek uchwały przez organom spółdzielni uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale” oraz §96 ust.3 stanowiąc, że „Przy obliczaniu wymaganej większości głosów podczas wyborów do organów Spółdzielni i przy podejmowaniu innych uchwał przez organy Spółdzielni, uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale”;

6) §96 ust.9 stanowiący, że „Członek Spółdzielni pełniący funkcję społeczną w kilku organach statutowych Spółdzielni uprawniony z tego tytułu do wynagrodzenia, może pobierać wynagrodzenie wyłącznie z jednej funkcji, według jego wyboru”;

7) §100 ust.3 stanowiący, że „zawiadomienie podaje się do wiadomości wszystkim członkom spółdzielni poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń na klatkach schodowych budynków, w siedzibie Zarządu Spółdzielni, w siedzibie administracji osiedlowych oraz na stronie internetowej spółdzielni, a także pozostawienie w skrzynce pocztowej lokalu członka spółdzielni”;

8) §101 ust.4 stanowiący, że „Projekty uchwał oraz poprawki do nich mogą być zgłaszane wyłącznie na piśmie w oryginale”.

(tekst statutu przyjętego zaskarżoną uchwałą - k. 137-169)

Przed Sądem Okręgowym w Łodzi - I Wydziałem Cywilnym toczyło się postępowanie pod sygn. akt I C 1640/10 z powództwa J. K. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. o ustalenie nieistnienia, stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwały walnego zgromadzenia członków spółdzielni nr (...) z dnia 29 czerwca 2010 roku – uchwała ta dotyczyła wprowadzenia zmiany do statutu spółdzielni dotyczącej tego, aby członek spółdzielni pełniący funkcję społecznie w kilku organach statutowych uprawniony był do wynagrodzenia tylko z tytułu pełnienia jednej z tych funkcji.

Wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Łodzi uwzględnił powództwo w ten sposób, że stwierdził nieważność wyżej wskazanej uchwały podjętej przez walne zgromadzenie spółdzielni. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że walne zgromadzenie członków spółdzielni zostało zwołane w sposób wadliwy, tj. niezgodny z treścią art. 8³ ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, gdyż członkowie spółdzielni nie zostali zawiadomieni na piśmie o terminie walnego zgromadzenia – zawiadomienie polegało na umieszczeniu informacji na tablicach ogłoszeń podczas, gdy konieczne było wysłanie listów poleconych z zawiadomieniem albo bezpośrednio doręczenie członkom spółdzielni zawiadomień za pokwitowaniem.

Wyrokiem z dnia 30 września 2011 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie s sygn. I ACa 661/11 oddalił apelację strony pozwanej od powyższego wyroku – podzielaając argumentację sądu I instancji.

(wyrok SO w Łodzi wraz z uzasadnieniem – k. 51-56 załączonych akt o sygn. I C 1640/10; pozew – k. 2-7 załączonych akt, wyrok SA w Łodzi - k. 89 załączonych akt)

Wyżej przedstawione okoliczności faktyczne zostały ustalone na podstawie zasadniczo zgodnych ze sobą w wyżej omówionym zakresie twierdzeń stron przedstawionych w ramach ich przesłuchania oraz na podstawie zeznań świadków i dokumentów złożonych do akt sprawy. W zakresie dotyczącym spornej między stronami kwestii tego, czy podawana była liczba osób mogących głosować nad daną uchwałą sąd oparł się na zeznaniach świadka A. M. będącego przewodniczącym zgromadzenia, które to zeznania znajdują potwierdzenie w treści nagrania dźwiękowego z przebiegu walnego zgromadzenia.

W ramach dowodu z przesłuchania stron odstąpiono od przesłuchania w charakterze powoda M. K., o co wnosił sam powód, a żadna z pozostałych stron wobec tego nie oponowała.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1285). Zgodnie z treścią art. 42 § 2 wyżej wskazanej ustawy, uchwała walnego zgromadzenia spółdzielni sprzeczna z ustawą jest nieważna. Zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. ten, kto ma w tym interes prawny, może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa – przy czym pod pojęciem żądania ustalenia nieistnienia stosunku prawnego należy rozumieć także żądanie ustalenia nieważności uchwały organu spółdzielni, gdyby dana uchwała miała rodzić określone skutki prawne dla członków spółdzielni.

Stosownie do treści art. 42 § 3 Prawa spółdzielczego uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu. Art. 42 § 4 tej samej ustawy stanowi o tym, że każdy członek spółdzielni lub jej zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia. Powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia (art. 42 § 6 Prawa spółdzielczego).

Powodowie w niniejszej sprawie posiadają legitymację bierną do wystąpienia z każdym z dwóch roszczeń zgłoszonych w ich pozwie, tj. z żądaniem głównym (stwierdzenia nieważności opisanej w pozwie uchwały walnego zgromadzenia) oraz żądaniem ewentualnym (uchylenia uchwały jako sprzecznej z dobrymi obyczajami, względnie mającej na celu pokrzywdzenie członka spółdzielni). Niesporne w niniejszej sprawie jest to, że wszyscy powodowie są członkami pozwanej spółdzielni mieszkaniowej. Z uwagi na podstawowe dla funkcjonowania spółdzielni mieszkaniowej znaczenie uchwały dotyczącej przyjęcia nowego statutu spółdzielni oraz to, że statut określa prawa i obowiązki każdego z członków spółdzielni, powodowie niewątpliwie posiadają interes prawny uzasadniający wystąpienie z powództwem o ustalenie nieważności opisanej w pozwie uchwały (art. 189 k.p.c.). W odniesieniu do zgłoszonego w pozwie żądania ewentualnego dodać należy, że powodowie zachowali termin do wystąpienia z powództwem określony w art. 42 § 6 Prawa spółdzielczego, gdyż ich roszczenie dotyczy uchwały walnego zgromadzenia z dnia 7 czerwca 2018 roku, a zatem termin do złożenia pozwu o uchylenie tej uchwały upływał po 6 tygodniach, tj. w dniu 19 lipca 2018 roku, a powodowie skierowali do sądu pozew w niniejszej sprawie dzień wcześniej.

W pierwszej kolejności, jako najdalej idące, należało ocenić zarzuty powodów dotyczące kwestii proceduralnych związanych z treścią zawiadomienia członków spółdzielni o walnym zgromadzeniu, przygotowaniem projektu nowego statutu spółdzielni oraz przebiegiem walnego zgromadzenia w zakresie dotyczącym dyskusji i głosowania nad uchwałą dotyczącą przyjęcia nowego statutu. Wedle powodów w ramach wyżej wskazanej procedury miało dojść do naruszeń prawa skutkujących nieważnością uchwały opisanej w pozwie. Żadnego z tych zarzutów natury proceduralnej Sąd nie uznał jednak za uzasadniony, tj. za skutkujący uznaniem wyżej przywołanej uchwały za nieważną.

Zaznaczyć należy, że uchybienia natury formalnej (proceduralnej), które miały miejsce przy podejmowaniu danej uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni skutkują jej nieważnością lub możliwością jej uchylenia przez sąd wówczas, gdy miały lub mogły mieć wpływ na treść uchwały lub na to, czy w ogóle została ona podjęta (por. wyrok SN z dnia 28 lipca 1999 roku, II CKN 452/98; wyrok SN z dnia 10 stycznia 2007 roku, I CSK 335/06; wyrok SA w Warszawie z dnia 3 czerwca 2014 roku, I ACa 1559/13 oraz wyrok SN z dnia 28 marca 2018 roku, IV CSK 297/17).

Pierwszy z zarzutów powodów dotyczył wadliwej treści skierowanego do członków spółdzielni zawiadomienia o miejscu i terminie walnego zgromadzenia (kopia zawiadomienia k. 15). Powodowie nie kwestionowali tego, że zawiadomienia te otrzymali w formie pisemnej, w sposób i w terminie wymaganym przez treść art. 8³ ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 845) – zarzucali natomiast, że treść tych zawiadomień była wadliwa, gdyż o jeden dzień zbyt późno w zawiadomieniu tym oznaczono:

- datę początku okresu, w którym materiały dotyczące porządku walnego zgromadzenia miały być wyłożone do wglądu w siedzibie spółdzielni i administracjach osiedli (17 maja 2018 roku a nie 16 maja 2018 roku),
- datę dnia, do którego członkowie spółdzielni mogli zgłaszać na piśmie projekty uchwał (23 maja 2018 roku zamiast 22 maja 2018 roku),
- datę dnia, do którego członkowie spółdzielni mogli zgłaszać poprawki do projektów uchwał (4 czerwca 2018 roku zamiast 3 czerwca 2018 roku).

Wskazać należy, że w orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że z właściwie rozumianej treści art. 8³ ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wynika, iż najpóźniej w terminie wskazanym w pierwszym zdaniu tego przepisu (tj. co najmniej na 21 dni przed terminem walnego zgromadzenia) spółdzielnia powinna wyłożyć do wglądu dla członków spółdzielni materiały (tj. sprawozdania i projekty uchwał), które będą przedmiotem obrad na walnym zgromadzeniu - chociaż taki właśnie wymóg co do omawianego terminu literalnie nie został zawarty w treści tego przepisu (por. wyrok SN z dnia 27 maja 2015 roku, II CSK 512/14). Powinno zatem upłynąć pełnych 21 dni między datą wyłożenia materiałów do wglądu dla członków spółdzielni a datą walnego zgromadzenia – skoro zatem walne zgromadzenie, którego dotyczy pozew w niniejszej sprawie, wyznaczono na 7 czerwca 2018 roku, to materiały powinny zostać wyłożone do wglądu członków pozwanej spółdzielni najpóźniej w dniu 16 maja 2018 roku, gdyż samego dnia wyłożenia materiałów nie należy wliczać do wyżej wskazanego terminu 21 dni (co wynika z treści art. 111 § 2 k.c.). Zaznaczyć jednak należy, że powodowie przyznali, iż pozwana spółdzielnia – na skutek ich interwencji – wyłożyła materiały (projekty uchwał i sprawozdania) do wglądu dla członków spółdzielni już w dniu 16 maja 2018 roku, co oznacza, że wyżej wskazany termin został zachowany, nie doszło zatem w tym zakresie do naruszenia ustawy.

Powodowie mają rację co do tego, że z uwagi na treść art. 8³ ust. 11 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, członkowie pozwanej spółdzielni mieli prawo do zgłaszania projektów uchwał walnego zgromadzenia do dnia 22 maja 2018 roku (tj. przed upływem pełnych 15 dni od daty walnego zgromadzenia), jednak brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że podanie w tym zakresie w zawiadomieniu o zwołaniu walnego zgromadzenia daty o jeden dzień późniejszej w jakikolwiek sposób wpłynęło na przebieg prac i głosowania nad zaskarżoną przez powodów uchwałą. W szczególności sami powodowie twierdzili, że jedyny projekt uchwały pochodzący od członków spółdzielni i mogący mieć znaczenie w niniejszej sprawie przekazali spółdzielni pocztą elektroniczną w dniu 22 maja 2018 roku (k. 17, treść projektu uchwały k. 18-19).

Z kolei zarzut błędnego określenia terminu, do którego członkowie spółdzielni mogli zgłaszać poprawki do projektów uchwał mających być przedmiotem walnego zgromadzenia jest chybiony – termin ten, stosownie do treści art. 8³ ust. 12 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, wynosił wprawdzie 3 pełne dni przed datą walnego zgromadzenia, co oznaczałoby, że tego rodzaju poprawki członkowie spółdzielni mogliby zgłaszać do dnia 3 czerwca 2018 roku, skoro jednak ten ostatni dzień przypadał na niedzielę, to stosownie do treści art. 115 k.c. omawiany termin podlegał przedłużeniu na kolejny dzień, tj. do 4 czerwca 2018 roku.

Podsumowując omawiany wyżej zarzut powodów podkreślić należy, że brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że treść zawiadomienia dla członków spółdzielni dotyczącego wyżej omawianych terminów w sposób sprzeczny z prawem wpłynęła lub mogła mieć wpływ na wynik głosowania nad zaskarżoną przez powodów uchwałą.

Kolejny zarzut proceduralny powodów dotyczył tego, że zarząd spółdzielni nie wpisał do uzupełnionego porządku obrad walnego zgromadzenia i nie poddał pod głosowanie na tym zgromadzeniu projektu uchwały zgłoszonego w dniu 22 maja 2018 roku przez grupę członków spółdzielni (k. 18-19) oraz dwóch poprawek do przygotowanego przez zarząd spółdzielni projektu nowego statutu spółdzielni (k. 21 i 22). Niesporne w niniejszej sprawie jest to, że zarząd pozwanej spółdzielni nie poddał pod dyskusję i głosowanie na walnym zgromadzeniu wyżej przywołanego projektu uchwały oraz poprawek zgłoszonych przez członków spółdzielni. Stwierdzić należy, że pismo zatytułowane „poprawka” złożone przez M. B. i dwóch innych członków spółdzielni (k. 22) w istocie nie zawierało wyrażnej propozycji wprowadzenia lub wykreślenia jakichkolwiek postanowień z projektu statutu przygotowanego przez zarząd spółdzielni lecz wniosek dotyczący sposobu przedstawienia i wyjaśnienia członkom spółdzielni różnic między projektowanym a dotychczasowym statutem (w samym uzasadnieniu „poprawki” jej autorzy wyrazili natomiast pogląd, zgodnie z którym zmiany w statucie powinny ograniczać się do kwestii wynikających ze zmian ustawowych). Z kolei poprawka zgłoszona przez dwóch innych członków spółdzielni, w tym M. K. (k. 21) dotyczyła wpisania do tekstu projektowanego statutu wszystkich (jednakże niesprecyzowanych co do ich numeracji lub treści) postanowień dotychczasowego statutu, które nie znalazły się w projekcie nowego statutu – o ile ich usunięcie ze statutu nie było wymagane przez wyraźne przepisy ustawowe. W tym samym kierunku zmierzał projekt uchwały zgłoszony przez H. W. i dziesięciu innych członków spółdzielni (k. 18-19) – projekt ten zawierał wniosek tych członków spółdzielni o „usunięcie z materiałów do Walnego Zgromadzenia Statutu 2018” oraz propozycję, aby wprowadzić do obowiązującego statutu spółdzielni wyłącznie (niesprecyzowane co do ich treści) poprawki wynikające ze zmian ustawowych.

Co do zasady zarząd spółdzielni ma obowiązek poddać pod głosowanie na walnym zgromadzeniu projekty uchwał i poprawki zgłoszone przez członków spółdzielni, co wynika z treści art. 8³ ust. 13 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Niepoddanie pod głosowanie wyżej wskazanej poprawki, której kopia znajduje się na k. 21 akt sprawy oraz projektu uchwały, którego kopia znajduje się na k. 18 akt sprawy, stanowiło naruszenie wyżej przywołanego przepisu ustawowego. Musiałoby jednak dodatkowo zostać wykazane w niniejszej sprawie, że tego rodzaju uchybienie ze strony zarządu spółdzielni miało wpływ na wynik głosowania nad zaskarżoną w niniejszej sprawie uchwałą dotyczącą przyjęcia nowego statutu spółdzielni (por. dotyczący bardzo zbliżonego stanu faktycznego wyrok SA w Lublinie z dnia 19 października 2016 roku, sygn. I ACa 137/16). Brak jest podstaw do przyjęcia, że istniał tego rodzaju związek między niepoddaniem pod głosowanie wyżej wskazanego projektu uchwały i poprawki do projektu statutu a przyjęciem przez zdecydowaną większość członków spółdzielni biorących udział w walnym zgromadzeniu uchwały dotyczącej zaakceptowania projektu nowego statutu przygotowanego przez zarząd spółdzielni. Wyżej przywołany projekt uchwały zgłoszony m.in. przez H. W. w swoim pierwszym punkcie dotyczył w istocie głosowania przeciwko projektowi statutu przygotowanemu przez zarząd spółdzielni – skoro zdecydowana większość osób biorących udział w walnym zgromadzeniu głosowała za przyjęciem przygotowanego przez zarząd spółdzielni projektu, to należy przyjąć, że nie przekonałoby ich do zmiany tej decyzji poddanie pod głosowanie wyżej wskazanego projektu uchwały, który sprowadzał się do odrzucenia projektu statutu zaproponowanego przez zarząd spółdzielni. Wynik głosowania na walnym zgromadzeniu w sposób wyraźny wskazuje na to, że zdecydowana większość głosujących opowiadała się za przyjęciem nowego statutu, a nie za jego odrzuceniem lub za ograniczeniem się jedynie do wprowadzenia ograniczonych treściowo (wynikających z nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych) zmian do dotychczas obowiązującego statutu.

Dalszy zarzut powodów dotyczył nieprawidłowego sposobu liczenia głosów na walnym zgromadzeniu, co polegało na tym, że nie rejestrowano liczby osób uczestniczących w zgromadzeniu lecz wstrzymujących się od oddania głosu w głosowaniu nad danym projektem uchwały. Niesporne w niniejszej sprawie było to, że istotnie omawiana sytuacja miała miejsce – w trakcie poszczególnych głosowań rejestrowano (za pomocą aparatury elektronicznej) jedynie głosy „za” i „przeciw” danej uchwały, natomiast nie rejestrowano liczby osób wstrzymujących się od głosowania. W efekcie

w protokole z walnego zgromadzenia (k. 122) nieprawidłowo zapisano, że w głosowaniu uczestniczyło 68 członków spółdzielni, co stanowi sumę głosów „za” (59) i „przeciw” (9), gdy tymczasem – jak wynika z nagrania zawierającego dźwiękowy zapis przebiegu zgromadzenia (płyta CD k. 273, 2 godzina 9 minuta nagrania) – bezpośrednio przed głosowaniem przewodniczący zgromadzenia podał, że uprawnionych do głosowania obecnych na sali (tj. mogących głosować) jest 74. Przyjąć należy, że osoby, które nie oddały głosu „za” ani „przeciw” w omawianym głosowaniu wstrzymały się od oddania głosu, a osób tych było 6 (74 – 59 – 9).

To z kolei - tj. ustalenie wyników głosowania z pominięciem liczby osób wstrzymujących się od głosu - należy uznać za postępowanie niezgodne z dyspozycją art. 8³ ust. 9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, gdyż ten przepis określa, iż uchwałę walnego zgromadzenia uważa się za podjętą, jeżeli za uchwałą opowiedziała się wymagana w ustawie lub statucie większość ogólnej liczby członków uczestniczących w walnym zgromadzeniu – przy czym to ostatnie pojęcie należy rozumieć jako obejmujące wszystkich członków spółdzielni obecnych na zgromadzeniu, którzy wzięli udział w głosowaniu, tj. głosowali „za”, „przeciw” lub wstrzymali się od głosu (por. wyrok SN z dnia 28 marca 2018 roku, IV CSK 297/17). Jak z tego wynika, prawidłowym postępowaniem jest rejestrowanie nie tylko liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” danej uchwale lecz również liczby tych osób, które wstrzymały się od głosowania (nie oddały głosu ani „za” ani „przeciw”). Stwierdzić jednak należy, że brak jest podstaw do przyjęcia, że tego rodzaju uchybienie miało jakikolwiek wpływ na wynik głosowania nad wyżej przywołaną uchwałą (tj. uchwałą w sprawie przyjęcia nowego statutu spółdzielni). Wprawdzie bowiem liczby osób wstrzymujących się od głosu w głosowaniu nad zaskarżoną uchwałą nie zarejestrowano, jednakże przewodniczący zgromadzenia podał do wiadomości osób obecnych na sali łączną liczbę osób „mogących głosować” (74), a uczynił to na podstawie danych pochodzących od osoby czuwającej nad przebiegiem zgromadzenia od strony technicznej, a ta z kolei osoba dysponowała informacją o liczbie wydanych urządzeń do głosowania, która musiała odpowiadać liczbie obecnych na zgromadzeniu członków spółdzielni. Skoro zatem w momencie głosowania nad zaskarżoną uchwałą w walnym zgromadzeniu uczestniczyło 74 mogących brać udział w głosowaniu i dysponujących elektronicznymi urządzeniami do głosowania członków spółdzielni, z których 59 zagłosowało „za”, a jedynie 9 „przeciw”, to nie budzi wątpliwości liczba osób, które wstrzymały się od głosu (6), jak również to, że za przyjęciem zaskarżonej uchwały głosowała zdecydowana większość uczestników walnego zgromadzenia (59 na 74).

Ostatni z zarzutów proceduralnych zgłoszonych przez powodów dotyczył rzekomo niezgodnego z prawem wprowadzenia zmian do obowiązującego statutu spółdzielni (k. 10 akt sprawy) – powodowie nie wskazali jednak w sposób wyraźny, na czym (poza kwestiami omówionymi powyżej) ta niezgodność z prawem miałaby polegać. Zarzut powodów sprowadzał się do tego, że w porządku obrad walnego zgromadzenia zawarty był punkt 7h mówiący o „podjęciu uchwały w sprawie (...) zmiany Statutu” (k. 16), podczas gdy w istocie zarząd spółdzielni poddał pod głosowanie nowy statut spółdzielni a nie zmiany do statutu dotychczas obowiązującego. Przy takim sformułowaniu omawianego tutaj punktu porządku obrad nie sposób jednak przyjąć, że poddanie pod głosowanie na walnym zgromadzeniu projektu nowego statutu spółdzielni naruszało dyspozycję art. 8³ ust. 7 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, tj. wymóg poddania pod głosowanie wyłącznie uchwał w sprawach objętych porządkiem obrad. Sformułowanie „uchwała w sprawie zmiany statutu” oznacza uchwałę w sprawie zmiany dotychczas obowiązującego statutu na nowy – sformułowanie to w żaden sposób nie wprowadzało w błąd członków spółdzielni informowanych o terminie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia. Dodatkowo członkowie spółdzielni obecni na walnym zgromadzeniu - po wysłuchaniu wystąpień m.in. radcy prawnego spółdzielni oraz E. N. (2) (protokół zgromadzenia k. 120-121) z pewnością nie mogli nie zdawać sobie sprawy z tego, że głosują nad przyjęciem projektu nowego statutu a nie jedynie poszczególnych zmian (poprawek) do statutu dotychczas obowiązującego.

Niezasadność wyżej omówionych zarzutów natury proceduralnej skutkuje tym, że brak jest podstaw do uznania zaskarżonej przez powodów uchwały za w całości nieważną lub podlegającą uchyleniu – pozostałe zarzuty powodów dotyczą bowiem poszczególnych punktów nowego statutu lub braku konkretnych postanowień w statucie, a to może skutkować jedynie uznaniem zaskarżonej uchwały za nieważną w części (względnie za podlegającą uchyleniu w części – co do konkretnych postanowień nowego statutu).

Nie są zasadne te zarzuty powodów, które dotyczą braku w nowym statucie spółdzielni odpowiedników postanowień istniejących w dotychczas obowiązującym statucie, które z kolei stanowiły powtórzenie określonych postanowień ustawowych. Stwierdzić należy, że żaden przepis prawa nie wymaga tego, aby przepisy ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych zostały powtórzone w treści statutu danej spółdzielni – co więcej, taki zabieg należałoby uznać za całkowicie niecelowy. Brak powtórzenia w statucie spółdzielni treści określonych przepisów ustawowych nie pozbawia członków spółdzielni jakichkolwiek uprawnień przysługujących im z mocy ustawy i wobec tego nie jest dla nich w żaden sposób krzywdzące. Z tego względu chybione są zarzuty powodów dotyczące pominięcia w treści nowego statutu spółdzielni jednostek redakcyjnych istniejących w poprzednim statucie, a stanowiących dokładne powtórzenie przepisów ustawowych, tj.:

- §5a dotychczasowego statutu (stanowiącego dokładne powtórzenie treści art. 1 ust. 1¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych),

- §15 ust. 3 pkt. e dotychczasowego statutu (dotyczącego uprawnienia członka spółdzielni do kwestionowania zmiany wysokości opłat eksploatacyjnych i stanowiącego powtórzenie treści art. 4 ust. 8 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych).

Z kolei zarzut braku w nowym statucie odpowiednika §15 ust. 3 pkt. c dotychczasowego statutu (dotyczącego uprawnienia członka spółdzielni do żądania przedstawienia kalkulacji opłat) jest błędny, gdyż odpowiednikiem takim jest §90 nowego statutu.

Zasadny jest natomiast zarzut powodów dotyczący tego, że w nowym statucie spółdzielni brak jest regulacji dotyczącej tzw. postępowania wewnątrzspółdzielczego, tj. odpowiedników §117 i 118 oraz §122 i 123 dotychczasowego statutu, a zatem postanowień określających zasady i tryb postępowania wewnątrzspółdzielczego. Przywołać należy w tym miejscu treść art. 32 §1 Prawa spółdzielczego, zgodnie z którym statut spółdzielni może stanowić, że w określonych w nim sprawach między członkiem a spółdzielnią, członkowi przysługuje prawo odwołania się od uchwały organu spółdzielni do innego wskazanego w statucie organu spółdzielni w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym. W tym wypadku statut powinien określać zasady i tryb postępowania wewnątrzspółdzielczego, a w szczególności terminy wniesienia i rozpatrzenia odwołania. W omawianej kwestii istotne znaczenie ma zdanie drugie wyżej przywołanego przepisu, które – w przeciwieństwie do zdania pierwszego – ma charakter bezwzględnie obowiązujący a nie jedynie dyspozytywny. Z omawianego przepisu wynika bowiem, że wprowadzenie statutu spółdzielni może a nie musi przewidywać istnienie tzw. postępowania wewnątrzspółdzielczego (tj. możliwości odwoływania się od uchwały jednego organu spółdzielni do innego organu spółdzielni), jednakże jeśli statut przewiduje takie postępowanie, to zasady i tryb postępowania muszą być określone w samym statucie, co oznacza, że statut nie może w tym zakresie odsyłać do innego dokumentu, np. do regulaminu, który miałby przyjąć określony organ spółdzielni. Tymczasem takie właśnie rozwiązanie pozwana spółdzielnia przyjęła w §93 nowego statutu, gdzie określono, że postępowanie wewnątrzspółdzielcze zostanie uregulowane w regulaminie, który uchwali rada nadzorcza. Takie rozwiązanie jest sprzeczne z bezwzględnie obowiązującym przepisem art. 32 §1 zd. 2 Prawa spółdzielczego – jeżeli statut spółdzielni przewiduje w ogóle możliwość istnienia postępowania wewnątrzspółdzielczego, to zasady i tryb tego postępowania muszą być określone w samym statucie.

Dodać należy, że powodowie przyznawali, iż z uwagi na zmiany ustawowe dotyczące regulacji prawnej określające zasady pozbawienia członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej i wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu brak jest podstaw do zachowania w nowym statucie odpowiednika §119 dotychczasowego statutu (k. 160). Z kolei §120 dotychczasowego statutu był przepisem zbędnym, gdyż stanowił dokładne powtórzenie treści art. 32 § 2 i 3 Prawa spółdzielczego.

Nie jest zasadny zarzut powodów, jakoby nowy statut spółdzielni „zubażał” prawa członków spółdzielni do decydowania o swym majątku (k. 12), a to poprzez usunięcie z nowego statutu kompetencji zebrania mieszkańców nieruchomości oraz przedstawicielstwa nieruchomości w zakresie dotyczącym podejmowania decyzji o wykorzystywaniu środków finansowych (§ 159 i 161 poprzednio obowiązującego statutu). Podkreślić należy, że wyżej

przywołane postanowienia poprzednio obowiązującego statutu nie przyznawały wyżej przywołanym organom (tj. zebraniom mieszkańców nieruchomości oraz przedstawicielstwom nieruchomości) uprawnień decyzyjnych a jedynie opiniodawcze i związane z przedstawianiem określonych propozycji. Tego rodzaju uprawnienia wyżej przywołane organy zachowują także na gruncie postanowień nowego statutu, tj. jego §128 i 130.

Podzielić należy natomiast zarzut powodów co do tego, że przewidziana w §95 ust. 5 i §96 ust. 3 nowego statutu spółdzielni procedura obliczania wyników głosowania na walnym zgromadzeniu spółdzielni jest sprzeczna z przywołaną już wyżej treścią art. 8³ ust. 9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, gdyż ten przepis określa, iż uchwałę walnego zgromadzenia uważa się za podjętą, jeżeli za uchwałą opowiedziała się wymagana w ustawie lub statucie większość ogólnej liczby członków uczestniczących w walnym zgromadzeniu (co obejmuje także tych członków spółdzielni, którzy są obecni na walnym zgromadzeniu i wstrzymują się od oddania głosu oraz odpowiada pojęciu tzw. większości bezwzględnej, a zatem wymaga tego, aby liczba głosów „za” uchwałą była większa od sumy głosów „przeciw” i wstrzymujących się). Strona pozwana powołując się w tym zakresie na przepisy Prawa spółdzielczego (tj. w istocie na art. 41 §2 tej ustawy, dotyczący podejmowania uchwał zwykłą większością głosów, co oznacza przewagę głosów „za” nad głosami „przeciw”) nie uwzględnia tego, że w omawianej kwestii art. 8³ ust. 9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jako przepis szczególny wyłącza stosowanie w spółdzielni mieszkaniowej art. 41 §2 Prawa spółdzielczego. Zaznaczyć należy w tym miejscu, że stwierdzona przez Sąd niezgodność §95 ust. 5 i §96 ust. 3 nowego statutu spółdzielni dotyczy wyłącznie obliczania głosów na walnym zgromadzeniu spółdzielni a nie w innych organach spółdzielni.

Zasadny jest także zarzut powodów co do niezgodności z prawem §100 ust. 3 nowego statutu spółdzielni, który przewiduje, że zawiadomienie o walnym zgromadzeniu spółdzielni podaje się do wiadomości członków spółdzielni przez wywieszenie na tablicach ogłoszeń, umieszczenie na stronie internetowej spółdzielni oraz pozostawienie w skrzynce pocztowej lokalu członka spółdzielni (k. 94). Takiego rozwiązania nie można uznać za odpowiadające treści bezwzględnie obowiązującego przepisu, jakim jest art. 8³ ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który wymaga powiadomienia o czasie, miejscu i porządku walnego zgromadzenia wszystkich członków spółdzielni na piśmie – na co najmniej 21 dni przed terminem walnego zgromadzenia. Wymóg ten oznacza, że każdy z członków spółdzielni powinien otrzymać skierowane do niego zawiadomienie w formie pisemnej – zawiadomienie to powinno mu zostać dostarczone osobiście, za pośrednictwem domownika lub przesyłką pocztową wysłaną w odpowiednim czasie na adres zamieszkania znany spółdzielni, która wszak zobligowana jest ustawowo do prowadzenia rejestru swoich członków, obejmującego także dane o ich adresach zamieszkania (art. 30 Prawa spółdzielczego). Nie jest zatem z pewnością wystarczające umieszczenie treści zawiadomienia na tablicy ogłoszeń na klatce schodowej lub na stronie internetowej (co może stanowić jedynie dodatkową, uzupełniającą formę zawiadomienia członków spółdzielni o posiedzeniu walnego zgromadzenia). Z kolei pozostawienie pisma zawierającego treść zawiadomienia w skrzynce pocztowej lokalu członka spółdzielni, tj. lokalu, do którego członkowi spółdzielni przysługuje prawo własności, spółdzielcze prawo własnościowe lub lokatorskie (a zatem lokalu w zasobach mieszkaniowych pozwanej spółdzielni) jest rozwiązaniem, które całkowicie pomija fakt, że część członków spółdzielni może zamieszkiwać w innym miejscu niż lokal położony w zasobach mieszkaniowych pozwanej spółdzielni. Jeżeli członek spółdzielni zamieszkuje poza lokalem położonym w zasobach pozwanej spółdzielni i poinformuje o tym spółdzielnię, to spółdzielnia – aby zachować się zgodnie z dyspozycją art. 8³ ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych – powinna mu dostarczyć zawiadomienie przesyłką pocztową na znany jej adres rzeczywistego miejsca zamieszkania, a nie pozostawiać zawiadomienie w skrzynce pocztowej w miejscu, co do którego wiadomo, że członek spółdzielni w nim nie zamieszkuje. Statut spółdzielni powinien zatem uwzględniać obowiązek dostarczenia pisemnego zawiadomienia dla członka spółdzielni o posiedzeniu walnego zgromadzenia na znany jej i odnotowany w rejestrze członków spółdzielni adres zamieszkania tego członka. Brak uwzględnienia tego wymogu oznacza, że §100 ust. 3 nowego statutu spółdzielni nie może być uznany za zgodny z wyżej przywołanym przepisem ustawowym.

Nie są natomiast zasadne zarzuty powodów dotyczące treści §96 ust. 9 oraz § 101 ust. 4 nowego statutu spółdzielni. Żadne z tych dwóch postanowień nie jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jak również nie ma na celu pokrzywdzenia powodów jako członków pozwanej spółdzielni (tj. nie dyskryminuje powodów w stosunku do

innych członków spółdzielni) – z pewnością też te postanowienia nie godzą w interes pozwanej spółdzielni. Pierwsze z wyżej przywołanych postanowień statutu dotyczy tego, że członek spółdzielni pełniący funkcję społeczną w kilku organach statutowych spółdzielni uprawniony jest do wynagrodzenia wyłącznie z tytułu jednej takiej funkcji. Walne zgromadzenie spółdzielni jest władne dokonać oceny, że tego rodzaju rozwiązanie jest korzystne z punktu widzenia interesów spółdzielni i ogółu jej członków, a przy tym brak jest podstaw do przyjęcia, że rozwiązanie to dyskryminuje jakąkolwiek grupę członków spółdzielni zmierzając do ich celowego pokrzywdzenia. Dodać należy, że analogicznie brzmiąca uchwała walnego zgromadzenia pozwanej spółdzielni została uznana za nieważną (sprzeczną z ustawą) w sprawie o sygn. I C 1640/10 nie z uwagi na jej treść lecz z uwagi na to, że podjęto ją na wadliwe zwołanym posiedzeniu walnego zgromadzenia. Z kolei postanowienie zawarte w §101 ust. 4 nowego statutu spółdzielni, dotyczące zgłaszania projektów uchwał i poprawek do nich wyłącznie na piśmie, jest uzasadnione interesem prawidłowego funkcjonowania spółdzielni (tj. w szczególności pewnością co do tego, od jakich osób pochodzi dany projekt uchwały i jakie osoby ten projekt podpisały) i nie może zostać uznane za krzywdzące dla jakiejkolwiek grupy członków spółdzielni.

Dodać należy, że na ostatnim terminie rozprawy w dniu 6 listopada 2018 roku powódki H. W. i T. W. złożyły obszernie pismo procesowe (k. 276-285), w którym – obok ponownego przedstawienia zarzutów do zaskarżonej uchwały zgłoszonych już w pozwie – wskazały na szereg dalszych postanowień nowego statutu, z których treścią się nie zgadzają, przy czym uzasadniły swoje stanowisko w tej kwestii w ten sposób twierdząc, że postanowienia nowego statutu nie odpowiadają treści poprzedniego statutu lub że zmiany wprowadzone w nowym statucie nie były wymagane ustawowo. Odpis tego pisma doręczono na rozprawie stronie pozwanej. Stwierdzić należy, że powódki w złożonym przez siebie piśmie nie wskazały na żadną nową – tj. inną niż wyżej omówioną – niezgodność treści nowego statutu z przepisami ustawowymi. Z kolei – jeżeli uznać, że powódki twierdzą, że przywołane przez nie w omawianym piśmie konkretne punkty statutu są sprzeczne z dobrymi obyczajami lub zmierzają do pokrzywdzenia członków spółdzielni – to w zakresie, w jakim zarzuty takie (wprost nie sformułowane w omawianym piśmie) dotyczą ewentualnego uchylecia innych punktów statutu niż te wprost zakwestionowane w samym pozwie, są zgłoszone po upływie ustawowego terminu 6 tygodni wynikającego z art. 42 § 6 Prawa spółdzielczego i już z tego tylko powodu nie mogą skutkować uchyleciem zaskarżonej uchwały. Co więcej, brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że którykolwiek ze szczegółowo cytowanych w omawianym piśmie punktów nowego statutu narusza prawo, dobre obyczaje, interes spółdzielni lub miał na celu pokrzywdzenie powódek jako członkiń spółdzielni (tj. że celem tych punktów było dyskryminowanie jednej grupy członków spółdzielni kosztem innej).

Wobec powyższego, powództwo wytoczone w niniejszej sprawie podlegało jedynie częściowemu uwzględnieniu poprzez ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że zaskarżona uchwała jest nieważna wyłącznie w części dotyczącej przyjęcia wyżej wymienionych punktów nowego statutu pozwanej spółdzielni sprzecznych z przepisami ustawowymi.

Z uwagi na to, że każda ze stron wygrała sprawę niniejszą jedynie w części, na podstawie art. 100 k.p.c. orzeczono o wzajemnym zniesieniu kosztów procesu między stronami.

ZARZĄDZENIE

Odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

Dnia 30 listopada 2018 roku SSR (del.) Adam Borowicz